

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program N8208 Design
Studijní obor Ilustrace a grafický design
Specializace Ilustrace

Diplomová práce

Labyrint

BcA. Andrea Štosková

Vedoucí práce: prof. akad. mal. Mikoláš Axmann
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2022

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	BcA. Andrea ŠTOSKOVÁ
Osobní číslo:	D19N0020P
Studijní program:	N8208 Design
Studijní obor:	Ilustrace a grafický design, specializace Ilustrace
Téma práce:	SOUBĚH DIGITÁLNÍCH A TRADIČNÍCH TECHNIK VE VOLNÉ GRAFICKÉ TVORBĚ
Téma práce anglicky:	Synergy of digital and traditional techniques in graphic art
Zadávací katedra:	Katedra výtvarného umění

Zásady pro vypracování

Tvůrčí záměr:

Hledání ideálního vztahu mezi tradičními grafickými technikami a principy digitálních technologií.

Způsob realizace:

Využití autorských textů, kreseb, fotografií, experimentálních i tradičních grafických technik a digitálních médií.

Cíl:

Obhájit konkurenceschopnost klasických grafických technik při střetu s digitálními médii.

Vytvořit obsáhlý celek, jemuž bude dominovat technika hlubotisku, podpořená harmonickým doprovodem digitálních technik.

Předpokládaný charakter výstupu:

Autorská kniha velikosti minimálně B4, ve třech vydáních a o minimálním rozsahu 64 stran, obsahující alespoň 10 originálních tisků. Doprovodný tisk v hlubotiskové technice o velikosti minimálně B1.

Rozsah teoretické části: **min. 3 normostrany**
Rozsah praktické části: **vyplyne ze zpracování DP**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

KREJČA, Aleš. *Grafické techniky*. 3.vyd. Praha: Aventinum, 1995. 205 s. ISBN 80-85277-48-4.
PECINA, Martin. *Knihy a typografie*. 3. vyd. Host, 2017. ISBN 978-80-7477-040-0.
PLEŠTILOVÁ, Anna; ROHANOVÁ, Lucie. *Na konci byla kniha*. Praha: UMPRUM, 2021. ISBN 978-80-88308-15-7.
SMITH, Macroy; COOKE, Andy. *People of Print: Innovative, Independent Design and Illustration*. Thames & Hudson, 2015. ISBN 978-0500517819.
VÁCHAL, J. *Šumava umírající a romantická*. Paseka, 2008. ISBN 9788071859017.

Vedoucí diplomové práce: **Prof. akad. mal. Mikoláš Axmann**
Katedra výtvarného umění

Datum zadání diplomové práce: **31. května 2021**

Termín odevzdání diplomové práce: **29. dubna 2022**

LS.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracovala samostatně a nejedná se o plagiát.

Plzeň, duben 2022

.....

podpis autorky

Poděkování:

Tímto bych ráda poděkovala vedoucímu mé diplomové práce prof. ak. mal. Mikoláši Axmannovi za odborné vedení, trpělivost a ochotu při konzultování této závěrečné práce.

Obsah

Labyrint	7
Bloudění / text	8
Hledání cesty / vizuální forma	9
Technické informace	10
Velkoformátová grafika	11
Resumé	12
Prameny	13
Seznam příloh	14
Přílohy	15—42

Labyrint

„From music people accept pure emotion, but from art they demand explanation“ (AGNES MARTIN)

Labyrint je autorskou knihou, která vznikla v rámci mé diplomové práce na téma „Souběh digitálních a tradičních technik ve volné grafické tvorbě.“

Jednou z prvních vět v knize je otázka:

Jsme v labyrintu, nebo v bludišti?

Může se zdát, že nám samotný název knihy na dotaz již dopředu odpovídá. Varování „Spoiler alert!“ však u titulu není na místě. Záleží totiž, jak si definici labyrintu vymežíme. Tyto dva termíny se v historii zaměňovaly snad ještě více, než v současnosti. Že bludiště má slepé uličky a že má mnohdy vícero cest k cíli, zatímco labyrint je jen velmi složitou trajektorií, která sice může mást, ale na závěr, pokud tedy bloudíme dostatečně dlouho, nás stejně dovede k jedinému konci, to ne každý ví. A ne každý to věděl. A ne každý taky na tyto definice přistoupí.

My teď ale tato vysvětlení přijmeme.

Já ale stejně nevím, jestli se jedná o labyrint, nebo bludiště. Pro teď, pro tuto knihu a pro chvíle strávené jejím blouděním, jsem se však rozhodla využít znění prvního z těchto termínů. Ten totiž nabízí jakousi útěchu. Neexistuje v něm „kdyby“. Kdybychom to bývali udělali jinak. Kdyby tohle a kdyby tamto. Co kdyby? Labyrinty mohou přinést alespoň malou útěchu, komfort předurčenosti. Naději.

Bloudění / text

Textu není moc. Vyjadřuje myšlenky a střípky fiktivních příběhů. Dotýká se některých problémů, kterým budeme říkat labyrinty.

Labyrinty. Ty, které člověk zažívá v lidské komunikaci, ve vlastní spleti-
tosti myšlenek, v dospívání. Situace, které nemají řešení, anebo možná mají,
ale my ne vždy víme, jak na ně. Nepochopení ironie. Nepochopení dressco-
du. Komunikační paralýza/zamrznutí. Napodobování rozhovorů a frází, které
jsme zaslechli. Připravování si vět v duchu dřív, než je člověk vysloví a ná-
sledný blábol, který z úst vyjde. Vnitřní chaos, nepochopení, nedorozumění,
tréma, třes a výsměch, nesmyslnost, spletnost, uzly, chomáče, klubka nití,
bludiště, hlavolamy. Paradoxní strach ve chvíli, kdy ho nikdo jiný necítí a klid
v momentech, kdy jsou jiní rozrušení.

Text zaznamenává proudící myšlenky, ztrácející se v labyrintech dal-
ších úvah, pocitů, výmyslů, vzpomínek i absolutního prázdna. Ukazuje ab-
straktní proud mysli. Příběhy bez začátku a konce. Myšlenky bez začátku
a konce. Tak, jak proplouvají v hlavě, s těžko uchopitelným příchodem a roz-
loučením. Každá v jiné formě.

Na úvod vidí čtenář citát z knihy *Trigger Warning: Short Fictions
and Disturbances* od Neila Gaimana:

„They call it a labyrinth, but I guess it’s just a maze.

Just amazed.. i repeated.“

Ačkoli je jinak celý text v češtině, tento citát zůstal v angličtině, tedy
v originálním znění. Jeho volný překlad by nepředal ten stejný dojem z četby.
A určitě by nevyjádřil tu krásnou hračku se slovy.

Hledání cesty / vizuální forma

Po ujasnění si tématu, o kterém bude výsledná práce vypovídat, jsem začala uvažovat nad médiem, kterým bude obrazový materiál zpracován. Začala jsem dělat kompozice tužkou, fixami a akvarelem a u toho přemýšlela nad výslednou formou. Smysl dávalo prohloubit v diplomové práci již zažité principy, za úvahu tedy stály, z mých předchozích autorských knih již známé a osvědčené, kombinace: kresba tužkou či tuší – grafika, akvarel – grafika. Toto uvažování také vedlo k přirozené volbě grafické techniky – suché jehly, jelikož právě ta je v posledních letech technikou mně nejbližší. Ve výsledku se pak v obrazovém projevu zůstalo pouze u ní.

V procesu jsem vytvořila i několik leptů, ty však byly z celku všechny vyřazeny. Společně s nimi se do knihy samozřejmě nedostalo i mnoho suchých jehel. Jednu z nich, konkrétně pětibarevný soutisk skalnatých chodeb labyrintu, je možné vidět v horní části strany 19 tohoto dokumentu. Celkově v knize převažují jednobarevné grafiky, tištěné černou barvou, které se jen občas míjejí s barevnými variantami.

Čtete. Oči bloudí knihou, hledají vizuální vjemy. Ukotvení grafik v ploše kartonu je zdánlivě nepravidelné. Jistou konstantou zůstává umístění písma. Tisky ale také, ačkoli jejich uspořádání může zprvu čtenáři připadat náhodné, opakují své umístění v ploše strany/dvoustrany.

Obrazové motivy se v knize objevují postupně od abstraktnějších přes ty, které znázorňují určitý prostor až k takovým, které nám umožní nahlédnout na část skalnatého labyrintu z odstupu. Skály jsem zvolila jako základ konstrukce mého labyrintu intuitivně. Vyvolávají ve mě strach i klid, Spojují si s nimi těžké úsilí i lehkost a něhu. Jsou stále v něčem kontrastní. I když se zrovna ztrácejí v mlhavém oparu.

Technické informace

Kniha má 80 stran, na kterých se objevuje 35 tisků či barevných soutisků. Digitální text i analogové grafiky jsou tištěny na karton Fabriano Tiepolo 250g/m², který pro své grafické listy, většinou ovšem ve vyšší gramáži 290g/m², používám již od své bakalářské práce. Předsádkami jsou kartony Tiziano gramáže 220g/m² zlatožluté barvy, podobná se objevuje v barevných soutiscích napříč knihou. Desky vyrobené z 3mm lepenky měly být původně potaženy tmavě šedým papírem, po technické zkoušce jsem ovšem od tohoto papíru upustila a nahradila ho světle šedým plátnem. Nápis Labyrint na obálce je tištěn z fotopolymerové matrice. Vzhledem k barvě předsádek a faktu, že kapitálek je červený se mi zalíbila možnost provést tento tisk v modré barvě, na prvcích knižní vazby by se tímto způsobem totiž objevily všechny barvy ze soutisků, které se nacházejí uvnitř knihy. Technické zkoušky mě ale opět ujistily, že existuje lepší, výraznější varianta — černá.

Pro tisk kompozic uvnitř knihy byly použity měděné, hliníkové i plastové matrice. Ty kovové jsem, až na pár hliníkových výjimek, před rytím vyleštila. Do připravených plechů či plastových folii jsem následně zasahovala pomocí grafické jehly, odlamovacího řezáku, přímé brusky i balakrylu, smíchaného s korundovým pískem. Velké grafiky vystupují z formátu strany či dvoustrany, ty malé většinou zůstávají uvnitř. Pro tyto malé rozměry jsem v mnoha případech využila zbytky plíšků, odřezků z mých starších prací, proto jsou tvarově téměř každý jiný.

Velkoformátová grafika

Doprovodem ke knize je grafický list velikosti B1, jedná se o tisk provedený technikou suché jehly na karton Fabriano Rosapina 220g/m². K tvorbě matrice byla použita grafická jehla a přímá bruska. Volnou inspirací pro její motiv byla jedna z grafik v knize.

Jedná se o můj zatím nejrozsáhlejší formát tisku. Společně s úvodní grafikou — logem v knize (pro každou svázanou knihu vznikla originální matrice) tvoří dvojici největší a nejmenší grafiky, které jsem doposud vytvořila.

Resumé

The artist's book *Labyrinth* combines a drypoint, as a classic graphic technique, with digital typography. It records the flow of thoughts, that are slowly fading, being replaced with labyrinths of other feelings, fabrications, memories, but also with an absolute emptiness.

The eyes wander the book, searching visual perceptions. The placement of the text remains a certain constant while the prints have a seemingly random arrangement. Not so random though. They are, although irregularly, repeating their placement on the page throughout the book.

The book is accompanied by a large format print, inspired by one of the prints inside the book and made, again, with the technique of drypoint.

Prameny

- 1 Pleštilová, A., Rohanová, L., Na konci byla kniha, VŠUP, UMPRUM, 2021, ISBN 978-80-88308-15-7
- 2 Gaiman, N., Trigger Warning: Short Fictions and Disturbances, Headline, 2015, ISBN 978-14-72234-88-9
- 3 Pecina, M., Knihy a typografie, Host, 2017, ISBN 978-80-88033-03-5
- 4 Krejča, A., Grafické techniky, Praha: Aventinum, 1995, ISBN 978-80-7477-040-0
- 5 Váchal, J., Šumava umírající a romantická, Paseka, 2008, ISBN 978-80-7185-901-7
- 6 Smith, M., Cooke, A., People of Print, Innovative, Independent Design and Illustration, Thames Hudson, 2015, ISBN 978-0500517819

Seznam příloh

Kresby jako inspirační zdroje	15—17
Kombinace kresby a grafiky	18
První grafiky	19
Matrice	20—23
Tisk	24—28
Vazba	29—31
Kniha	32—38
Doprovodný velkoformátový tisk	39—42

